

Ontwikkelingen regelgeving sociaal domein

Jan Koster
VNG, Inclusieve Samenleving

Standpunt VNG

Gemeenten zoeken naar mogelijkheden om de verschillende vormen van vervoer, zoals leerlingenvervoer en vervoer naar locaties voor jeugdhulp, in één overzichtelijke regeling onder te brengen.

Leidende vraag daarbij moet zijn: welke vorm van vervoer of vergoeding hebben deze ouders en kind nodig?

Het vervoer op basis van richting van een school belemmert de integratie van vervoersvormen. Bij dit vervoer gaat het immers om de eigen keuze van de ouders.

Te bespreken

- . **Drie niveaus: wet > verordening > uitvoering**
- . **Wat is niet mogelijk op afzienbare termijn?**
- . **Wat kan dan wél?**
- . **Wat mag altijd?**
- . **Ideeën uit het veld**

Wet > Verordening > Uitvoering

Wet: . ontworpen door ministerie

- . vastgesteld door Tweede, daarna Eerste Kamer

Verordening (op basis van wet):

- . opgesteld door B&W (ambtenaren)
- . vastgesteld door Gemeenteraad

Uitvoering

- . beleidsregels
- . aanbesteding van vervoer
- . combinatie van budgetten
- . contact met cliënten, vervoerders

Wetten

- . **Onderwijswetten**

 - Wet op het primair onderwijs (Wpo)**

 - Wet op de expertisecentra (Wec)**

 - Wet op het voortgezet onderwijs (Wvo)**

- . **Jeugdwet**

- . **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)**

- . **Participatiewet**

Leerlingenvervoer in onderwijswetten

Wat moet:

- . **Bekostigen van door B&W noodzakelijk te achten vervoerskosten van in gemeente verblijvende leerlingen**
- . **Regeling vaststellen**
- . **Openbaar en bijzonder onderwijs gelijk behandelen**
- . **Op godsdienst en levensbeschouwing berustende keuze van ouders ‘eerbiedigen’**
- . **Gevraagde inzet van ouders moet redelijk zijn**
- . **Vervoer moet passend zijn**
- . **Beschrijven hoe advies van deskundigen wordt gevraagd**
- . **Kosten vergoeden naar ‘dichtstbijzijnde toegankelijke’ school**

Leerlingenvervoer in onderwijswetten

Wat mag:

- . Drempelbedrag na inkomenstoets (nb!)
- . Afstandscriterium (nb!)
- . Inkomensafhankelijke bijdrage bij > 20 km (nb!)
- . Leeftijdsgrens voor ‘duurder’ vervoer (nb!)
- . Gemeente verzorgt het vervoer (‘in natura’)
- . Hardheidsclausule ‘ten gunste van ouders’

nb: onder bepaalde voorwaarden

Jeugdwet

Gemeente heeft verantwoordelijkheid voor

- . voorkómen van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen**
- . de ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen**
- . de uitvoering van de kindbeschermingsmaatregelen en de jeugdreclassering**

Jeugdwet vervoer

Art. 2.3 lid 2:

Voorzieningen op het gebied van jeugdhulp omvatten voor zover naar het oordeel van het college noodzakelijk in verband met een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid, het vervoer van een jeugdige van en naar de locatie waar de jeugdhulp wordt geboden.

Wetswijziging: 1 'vervoerswet' voor 0-18

Niet op afzienbare termijn, want:

- . Leerlingenvv in onderwijswetten: min. OCW**
- . Jeugdhulpvervoer in Jeugdwet: min. VWS**
- . Wetswijzigingen duren lang, zijn gecompliceerd**

Opties voor verbetering: niet voor de korte termijn

- . **Algemene inkomenstoets**
- . **Schrappen bekostiging richtingenvervoer**
- . **Opheffen recht en individuele aanspraak op bekostiging leerlingenvervoer**
- . **Vervoerstoeslag onderbrengen bij belastingdienst**
- . **Verantwoordelijkheid leerlingenvervoer naar scholen**

Wat kan dan wel?

**Aanpassingen op het niveau van verordeningen:
Leerlingenvervoer, jeugdhulp(vervoer) etc. in één
verordening**

- . Aanvraag en voorwaarden zijn uniform**
- . Behoud van wettelijke kaders**

Voordelen

- . Eén loket voor cliënten**
- . Integrale aanpak**
- . Meer maatwerk voor gezin**
- . Betere interne afstemming**
- . Wellicht minder privacyproblemen**
- . Kostenbesparing**

Nadelen

- . Wellicht meer privacyproblemen**
- . De vakspecialist verdwijnt**

Probleem

In Jeugdwet:

Voorzieningen op het gebied van jeugdhulp omvatten voor zover naar het oordeel van het college noodzakelijk in verband met een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid, het vervoer van een jeugdige van en naar de locatie waar de jeugdhulp wordt geboden.

Vershil Onderwijswet - Jeugdwet

Onderwijswetten:

Wettelijk recht en individuele aanspraken op bekostiging van vervoer

Jeugdwet (en andere sociale wetten):

Voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald

Wat kan ook?

Aparte verordening of beleidsregels Jeugdhulp(vervoer), met de 'kaders' van het leerlingenvervoer:

- . Vervoer naar de dichtstbijzijnde geschikte zorgaanbieder**
- . Vergoeding OV + begeleiding onder voorwaarden**
- . Aangepast vervoer onder voorwaarden**
- . Km-vergoeding eigen vervoer**

Wat mag altijd?

Maatregelen in de ‘uitvoering’:

- . **Eén loket via het wijkteam, Centrum jeugd & gezin etc.**
- . **Samenwerking/contact tussen afdelingen (eerder inschakelen leerlingenvervoer!)**
- . **Samenvoegen van budgetten**
- . **Slim combineren van vervoersbewegingen**

Ideeën uit het veld

- . **Rijksbekostiging op basis van aantal reizigers**
- . **Vergoeding vervoer bijzondere bijstand erbij betrekken**
- . **Geef vso-leerlingen een OV jaarkaart**
- . **Creëer een ‘noodpot’ voor het ‘grijze gebied’**
- . **Budgettaire consequenties onderzoeken, eventueel meer geld beschikbaar stellen**
- . **Onderzoek mogelijkheid ‘dwang’ eigen vervoer**

Ideeën uit het veld

- . Publiceer ‘goede’ voorbeelden, zodat iedere gemeente haar eigen keuze kan maken**